

EPOSUL POPULAR RUS ȘI BALADA POPULARĂ ROMÎNEASCĂ

Nicolae Roșianu

Creația populară orală este fenomenul social în care se oglindesc cel mai mult trăsăturile specifice ale unei națiuni. Fiecare popor își afirmă într-un anumit fel ideile și sentimentele, folosind forme proprii de exprimare a ideilor și aspirațiilor sale. Totuși, pe lângă aceste trăsături specifice, există multe laturi comune care apropie folclorul unor popoare diferite.

Lucrarea de față își propune să studieze unele aspecte ale eposului popular rus și ale baladei populare românești, încercînd să arate trăsăturile specifice și, mai ales, laturile comune ce caracterizează creația epică a celor două popoare vecine. Comparația va fi limitată; în primul rînd, nu se va referi la eposul popular rus și balada populară românească în întregime, ci numai la creațiile de acest gen cu caracter eroic preponderent. Este vorba de biline (mai ales ciclul kievlean) și de baladele «voinicești»; cîntecele (baladele) istorice, baladele haiducești au corespondente directe în creația populară rusă (исторические песни, разбойничьи песни), putînd constitui astfel obiectul unei alte lucrări. În al doilea rînd, tema lucrării fiind foarte generală, comparația va avea același caracter, căutînd să cuprindă aspecte cît mai variate, constituind, în ultimă instanță, o trecere în revistă a unor fenomene care în viitor vor putea alcătui tema unor lucrări cu strictă delimitare.

Vor fi abordate cîteva probleme privind studierea comparativă a creației populare orale și, mai ales, privind balada populară românească și eposul popular rus ca fenomene social-istorice.

Cauzele existenței elementelor comune în folclorul a două sau mai multor popoare, gradul în care bilinele și baladele respectă adevărul istoric, locul lor între celelalte genuri ale creației populare orale, iată cîteva din problemele generale care vor fi tratate în prima parte a lucrării. Partea a doua a lucrării se va ocupa de tematica bilinelor și baladelor, de prezentarea eroilor. În partea a treia vor fi analizate cîteva probleme privind realizarea artistică a bilinelor și baladelor.

* * *

Existența elementelor comune în creația orală a două sau mai multor popoare poate fi condiționată de factori diferiți¹. Există, de exemplu, elemente

¹ Vezi *Основные проблемы эпоса восточных славян*, Москва, 1958, pag. 306—307.